

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia2023 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 493) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli rolnik w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności był posiadaczem zwierząt:

- a) wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, co potwierdzają informacje zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. 412) lub
- b) gatunków alpaka (*Vicugna pacos*), daniel (*Dama dama*), jelen szlachetny (*Cervus elaphus*), lama (*Lama glama*), osioł (*Equus asinus*) i muł (*Equus mule*), co potwierdza złożone przez tego rolnika do dnia 7 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności oświadczenie, które zawiera informacje o liczbie tych zwierząt, gatunku i grupie technologicznej tych zwierząt wymienionej w załączniku nr 4 do rozporządzenia, o okresie posiadania oraz numerze siedziby stada tych

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

zwierząt – w przypadku gdy zwierzęta te nie zostały zgłoszone do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy, o której mowa w lit. a.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, składa się na formularzu opracowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją” i udostępnionym na jej stronie internetowej, za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 2 pkt 2, małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów podaje:

- 1) swój numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”;
- 2) numery identyfikacyjne zwierząt lub siedzibę stada zwierząt objętych tą zgodą, zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, a w przypadku zwierząt gatunków alpaka (*Vicugna pacos*), daniel (*Dama dama*), jeleni szlachetny (*Cervus elaphus*), lama (*Lama glama*), osioł (*Equus asinus*) i muł (*Equus mule*), które nie zostały zgłoszone do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, podaje informacje o liczbie zwierząt objętych tą zgodą, ich gatunku i grupie technologicznej wymienionej w załączniku nr 4 do rozporządzenia, o okresie ich posiadania oraz o numerze siedziby stada tych zwierząt, jeżeli taki numer został nadany.”;

2) w § 6 w ust. 3 skreśla się wyrazy „Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją””;

3) w § 12:

a) w ust. 1 po wyrazach „gruntów ornych” dodaje się wyrazy „, z wyłączeniem powierzchni gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa rzepaku w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4”,

b) w ust. 2 po wyrazach „w tym kukurydzy,” dodaje się wyrazy „a także upraw zbóż rzekomych, traw nasiennych,”;

4) w § 14:

a) w ust. 1:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jeżeli rolnik prowadzi na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej rejestr zabiegów agrotechnicznych, który zawiera co najmniej numer działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę i rodzaj wykonanych zabiegów, rodzaj uprawy, nazwę środka ochrony roślin i zastosowaną ilość środka ochrony roślin;”

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli rolnik złoży za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, w sposób określony w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, albo kierownikowi biura powiatowego Agencji:

a) imienny dokument potwierdzający zakup środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie, w których wskazano jaki środek ochrony roślin został nabyty oraz jego ilość,

b) rejestr zabiegów agrotechnicznych, o których mowa w pkt 1a.”

b) w ust. 2 wyrazy „Dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rolnik składa w terminie do dnia 31 sierpnia” zastępuje się wyrazami „Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1a i pkt 2 lit. a, rolnik składa w terminie do dnia 30 września”

c) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W przypadku niezłożenia przez rolnika dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, lub rejestru zabiegów agrotechnicznych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1a, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa na piśmie rolnika do uzupełnienia brakujących dokumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Jeżeli rolnik pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 4, nie uzupełni brakujących dokumentów wniosek o przyznanie płatności do biologicznej ochrony upraw pozostawia się bez rozpoznania.”

5) w § 18 w ust. 2:

a) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2–5, lub pkt 8, jeżeli rolnik na powierzchni gruntów, które spełniają wymagania określone w § 5 ust. 3 rozporządzenia RŚK PROW

realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia;”;

b) w pkt 9:

– w lit. a wyraz „albo” zastępuje się wyrazem „lub”;

– po lit. a dodaje się w lit. aa w brzmieniu:

aa) na powierzchni gruntów, które spełniają wymagania określone w § 5 ust. 3 rozporządzenia RŚK PROW realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia, albo”;

6) w § 29 w ust. 3 po wyrazach „o którym mowa w ust. 1” dodaje się wyrazy „lub 2”;

7) po § 33 dodaje się § 33a w brzmieniu:

„§ 33a. W 2023 roku rolnikowi, który ubiega się o przyznanie płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, punkty za realizację tej praktyki są przyznawane, jeżeli rolnik posiada plan nawozowy opracowany do powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1, w terminie do dnia 30 września 2023 roku – w przypadku upraw zgłoszonych jako plon główny w 2023 roku albo upraw ozimych wysiewanych w 2023 roku.”;

8) w załączniku nr 1 do rozporządzenia w części I ust. 17 otrzymuje brzmienie:

<p>17. W przypadku terenu o dużym nachyleniu: 1) rozdzielenie dawek nawozów azotowych mineralnych, tak aby poszczególne dawki nie przekraczały 100 kg N/ha, 2) na gruntach ornych dokonano bezpośrednio aplikacji do gleby lub przyorano lub wymieszano z glebą nawozy, a w okresie wegetacyjnym roślin uprawnych – stosowano je przy największym zapotrzebowaniu roślin na azot; przyorania lub wymieszania z glebą dokonuje się w ciągu 4 godzin od zastosowania nawozu naturalnego, jednak nie później</p>	<p>Stwierdzo no naruszenie wymogu 17.</p>	<p>Obszar objęty praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5 oraz 6</p>	<p>20%</p>	<p>–</p>	<p>–</p>	<p>2</p>	<p>40%</p>
---	---	--	------------	----------	----------	----------	------------

<p>niż następnego dnia po jego zastosowaniu, 3) uprawianie działki rolnej w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, stosując odkładanie skiby w górę stoku, o ile pozwala na to wielkość i usytuowanie tej działki rolnej lub przy zastosowaniu konserwujących systemów uprawy zapobiegających wymywaniu, takich jak uprawa uproszczona, uprawa uproszczona pasowa lub uprawa zerowa, z tym że nie dotyczy to działki rolnej mniejszej niż 1 ha, na której stosuje się uproszczony system uprawy – rozdział 1.2.3. ust. 4 załącznika do rozporządzenia w sprawie programu działań.</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--

9) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:

a) w części II pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) praktyki – Zróżnicowana struktura upraw:

- a) w strukturze zasiewów na gruntach będących w posiadaniu rolnika, udział:
- uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie nie przekracza 65%,
 - najmniejszej uprawy nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania trzech upraw,
 - pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania więcej niż trzech upraw,
 - upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej wymienionych w wykazie nr 1 załącznika nr 5 do rozporządzenia stanowi co najmniej 20% powierzchni gruntów ornych

w gospodarstwie, przy czym w przypadku mieszanek bobowatych ze zbożami, zboża nie są dominujące w tej mieszance,

- zbóż wymienionych w wykazie nr 2 załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 65% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie,
- upraw mających ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej wymienionych w wykazie nr 3 załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 30% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie,

b) w przypadku uprawy rzepaku słomę po zbiorze plonu głównego rozdrabnia się i miesza z glebą lub przyoruje;”

b) uchyla się część IV;

10) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w tytule kolumny drugiej wyraz „albo” zastępuje się wyrazem „oraz”;

11) w załączniku nr 6 do rozporządzenia:

a) lp. 19 otrzymuje brzmienie:

19.	Plan nawozowy nie obejmuje do 10% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, będących w posiadaniu rolnika – z wyłączeniem powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia	10%			2	20%
-----	--	-----	--	--	---	-----

b) po lp. 19 dodaje się lp. 19a w brzmieniu:

19a.	Plan nawozowy nie obejmuje do 50% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, będących w posiadaniu rolnika, ale obejmuje więcej niż 10% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – z wyłączeniem powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia	15%			2	30%
------	---	-----	--	--	---	-----

c) lp. 20 otrzymuje brzmienie:

20.	Plan nawozowy nie obejmuje więcej niż 50% powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, będących w posiadaniu rolnika – z wyłączeniem powierzchni gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia	50%			2	100%
-----	--	-----	--	--	---	------

d) po lp. 35 dodaje się lp. 35a w brzmieniu:

35a.	Nie rozdrobniono i nie wymieszano z glebą lub nie przyorano słomy po zbiorze plonu głównego – w przypadku uprawy rzepaku	10%	2	-	-	20%
------	--	-----	---	---	---	-----

e) uchyla się część IV.

§ 2. Do przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.²⁾) w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, z wyjątkiem przepisów § 12 ust. 1 i pkt 5 części II załącznika nr 2 rozporządzenia zmienianego w § 1, które stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 3 lit. a, pkt 9 lit. a i pkt 11 lit. d, które wchodzi w życie z dniem 15 marca 2024 r.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35, Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 148 z 08.06.2023, str. 130.

**MINISTER ROLNICTWA I
ROZWOJU WSI**

Paweł Małaczek
zastępca dyrektora
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 412, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”.

Zakres spraw będących przedmiotem niniejszego projektu rozporządzenia jest obecnie uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 493), zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie ekoschematów”.

Zmiany objęte projektem dotyczą:

- praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt i mają na celu umożliwienie uwzględnienia zwierząt trawożernych do wyliczenia obsady DJP w przypadku gdy posiadacz zwierząt nie dokonał ich rejestracji w komputerowej bazie danych, na mocy odstępstwa w zakresie chowu jeleniowatych lub z przyczyn od niego niezależnych;

- praktyki Zróżnicowana struktura upraw w związku z decyzją Komisji Europejskiej nr CCI: 2023PL06AFSP001 zatwierdzającą zmiany Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w części dotyczącej interwencji I 4.2 Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami;

- kwestii łączenia ekoschematów z pakietem 1 Rolnictwo zrównoważone w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 na powierzchniach dodanych do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego;

Ponadto proponowane są zmiany o charakterze doprecyzowującym (definicja słomy na potrzeby praktyki w ramach płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi) albo porządkującym (obowiązek przekazania rejestru zabiegów agrotechnicznych w ramach płatności do biologicznej ochrony upraw).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 5 ust. 1 pkt. 2 zmienianego rozporządzenia), punkty za realizację praktyki Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt przyznawane są jeżeli rolnik w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września roku, w którym został złożony

wniosek o przyznanie płatności, był posiadaczem zwierząt wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, co potwierdzają informacje zawarte w komputerowej bazie danych (KBD) prowadzonej na podstawie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt³. Zatem przy ustalaniu spełniania warunku posiadania zwierząt brane są pod uwagę zwierzęta posiadane przez rolnika lub jego małżonka (jeżeli małżonek jest on posiadaczem zwierząt, które są zarejestrowane w KBD i wyraził zgodę na przyznanie rolnikowi płatności w ramach ekoschematów z uwzględnieniem posiadanych przez niego zwierząt) w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września danego roku, w odniesieniu do których rolnik lub jego małżonek dokonał wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zgłoszeń do KBD.

Ponieważ w odniesieniu do zwierząt gatunków jeleni szlachetny (*Cervus elaphus*), daniel (*Dama dama*), alpaka (*Vicugna pacos*), lama (*Lama glama*), osioł (*Equus asinus*) i muł (*Equus mule*) istnieją trudności w możliwościach ich znakowania zgodnego z obowiązującymi przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, konieczne jest wprowadzenie innej formy zgłaszania posiadania zwierząt tych gatunków. Zasady rejestracji zwierząt w komputerowej bazie danych zostały określone w rozporządzeniu 2016/429⁴ i wykonane przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Za właściwe oznakowanie zwierząt z rodziny:

1) wielbłądowatych uznaje się te zwierzęta, które zostały oznakowane przy pomocy zwykłego kolczyka lub wszczepianego transpondera (art. 73 ust. 1 rozporządzenia 2019/2035⁵)

2) jeleniowatych uznaje się te zwierzęta, które zostały oznakowane przy pomocy zwykłego kolczyka, wszczepianego transpondera lub tatuażu (art. 73 ust. 2 rozporządzenia 2019/2035),

³ ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. poz. 2727, z późn. zm.)

⁴ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.),

⁵ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta łądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt łądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.)

3) koniowatych uznaje się te zwierzęta, które zostały oznakowane przy pomocy wszczepianego transpondera oraz posiadają unikalny dokument identyfikacyjny (art. 58 ust. 1 rozporządzenia 2019/2035).

Tym samym w przypadku wielbłądowatych obowiązującą formą znakowania jest wszczepiany transponder lub kolczyk, natomiast w przypadku jeleniowatych – dodatkowo tatuaż. W związku z tym, że dotychczas żaden z producentów środków identyfikacji dla zwierząt nie wyraził zainteresowania rozszerzeniem swojej oferty na środki identyfikacji dla jeleniowatych i wielbłądowatych, dopuszczonym prawem i dostępnym środkiem identyfikacji jeleniowatych pozostaje tatuaż, natomiast w przypadku wielbłądowatych w chwili obecnej nie są dostępne środki za pomocą, których posiadacze mogliby oznakować swoje zwierzęta, by możliwe było ich wpisanie do komputerowej bazy danych IRZ. Jednocześnie ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wskazuje terminy, w których posiadacze jeleniowatych i wielbłądowatych dokonują oznakowania utrzymywanych zwierząt i zgłaszają je do komputerowej bazy danych. Termin na zastosowanie środków identyfikacji jeleniowatych, nie dotyczy jednak przypadków, gdy zwierzęta te utrzymywane są w warunkach ekstensywnych i nie są przyzwyczajone do regularnego kontaktu z ludźmi (art. 16 ust. 4 rozporządzenia 2021/520⁶). Wówczas jeleniowate podlegają identyfikacji dopiero przed opuszczeniem siedziby stada. W tym przypadku ustalenie liczby zwierząt jest możliwe jedynie na podstawie oświadczenia posiadacza.

Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że tatuaż w przypadku jeleniowatych często nie jest możliwy do zastosowania, z uwagi na ekstensywny chów tych zwierząt, w rozporządzeniu w sprawie ekoschematów należy wprowadzić rozwiązanie, polegające na umożliwieniu rolnikom składania oświadczenia o posiadaniu zwierząt, które nie zostały oznakowane, zgodnie z przepisami ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Dzięki temu, zwierzęta wskazane w oświadczeniu należące do gatunku jelen szlachetny, daniel, lama, alpaka, osioł i muł będą mogły być brane pod uwagę przy wyliczaniu obsady zwierząt, której spełnienie jest wymogiem w przypadku praktyki Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt. Zmiana ta została zaproponowana w § 1 pkt 1 i jest korzystna dla rolników.

⁶ rozporządzenie Komisji (UE) 2021/520 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych

Zmiana proponowana w § 1 pkt 2 jest zmianą techniczną, polegającą na usunięciu z § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ekoschematów wprowadzenie skrótu „Agencja”, który zostaje wprowadzony w § 5 ust. 1a rozporządzenia w sprawie ekoschematów (§ 1 pkt 1 lit. b).

Pierwotnie w Planie Strategicznym jeden z wymogów praktyki Zróżnicowana struktura upraw stanowił, że udział zbóż i rzepaku nie może przekroczyć 65% w strukturze zasiewów w gospodarstwie. Ponieważ współczynnik reprodukcji i degradacji dla rzepaku jest zbliżony do zbóż, ale po przyoraniu słomy rzepaczanej znacząco wzrasta, Komisja Europejska w decyzji CCI: 2023PL06AFSP001⁷ umożliwiła wyłączenie rzepaku z wymogu „udział łącznie zbóż i rzepaku w strukturze zasiewów nie przekracza 65%”, pod warunkiem, że wprowadzony zostanie wymóg przyorania całości słomy pozostałej po zbiorze rzepaku. Uzupełniając praktykę o ten wymóg (§ 1 pkt 9 lit. a projektowanego rozporządzenia) proponuje się również wprowadzenie kar w przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu przez rolnika tego wymogu (§ 1 pkt 11 lit. d projektowanego rozporządzenia). Zważywszy na fakt, że przyoranie słomy staje się wymogiem dla powierzchni, na których uprawiany jest rzepak (w ramach praktyki Zróżnicowana struktura upraw), konieczne jest wykluczenie powierzchni pod tą uprawą z możliwości kwalifikowania jej do płatności w ramach praktyki Wymieszania słomy z glebą (§ 1 pkt 3 lit. a projektowanego rozporządzenia). Rozwiązanie to ma na celu uniknięcie ryzyka podwójnego finansowania. Jednocześnie, zgodnie z decyzją KE, zmiany te będą obowiązywały od 2024 roku (§ 3 projektowanego rozporządzenia), żeby rolnicy mieli możliwość przygotowania się do nich.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ekoschematów) w ramach praktyki Wymieszanie słomy z glebą, słoma rozumiana jest jako „pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyzny i strączyzny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych, w tym kukurydzy, oleistych i bobowatych”. W związku ze zgłaszanymi uwagami istnieje konieczność rozszerzenia tej definicji o uprawy zbóż rzekomych oraz traw nasiennych, tak by mogła objąć powszechnie uprawiane na nasiona gatunki takie jak gryka, sorgo, miłka abisyńska uprawiane na nasiona (§ 1 pkt 3 lit. b).

W przypadku płatności do biologicznej ochrony upraw zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 14 ust. 1 pkt 2 zmienianego rozporządzenia) rolnik jest zobowiązany do złożenia kierownikowi biura powiatowego Agencji imiennego dokumentu potwierdzającego zakup

⁷ Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 20.4.2023 r. zatwierdzająca zmianę polskiego planu strategicznego WPR na lata 2023–2027 dotyczącego unijnego wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich CCI: 2023PL06AFSP001

środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym, albo innego imiennego dokumentu potwierdzającego jego nabycie, w których wskazano jaki środek ochrony roślin został nabyty oraz jego ilość. Ponieważ rolnik z góry nie może przewidzieć czy wystąpi u niego patogen, na którego zwalczanie dostępne są biologiczne środki ochrony upraw, stosowane jest rozwiązanie polegające na tym, że rolnik składając wniosek deklaruje powierzchwnie, na których chciałby skorzystać z ekoschematu, natomiast płatność może być mu przyznana dopiero pod warunkiem przedstawienia dokumentu, o którym mowa powyżej. W zaistniałej sytuacji nie jest możliwe określenie na jakiej powierzchni został zastosowany środek ochrony roślin. Dlatego w § 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia proponuje się wprowadzenie obowiązku złożenia przez rolnika rejestru zabiegów agrotechnicznych, który udokumentuje, na jakiej powierzchni został zastosowany biologiczny środek ochrony upraw. Proponuje się, aby rolnik przekazywał rejestr oraz dokument potwierdzającego nabycie środka ochrony roślin za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji albo kierownikowi biura powiatowego Agencji. W konsekwencji tych zmian proponuje się aby wymóg prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych dotychczas wskazany w załączniku nr 2 zmienianego rozporządzenia warunkował przyznanie pomocy (§ 1 pkt 4 lit. a oraz pkt 9 lit. b), a tym samym koniecznej jest wykreślenie z załącznika nr 6 zmienianego rozporządzenia kar za brak rejestru (§ 1 pkt 11 lit. e). W celu zabezpieczenia interesów rolników proponuje się również się dodanie ust. 4 w § 14 rozporządzenia w sprawie ekoschematów, nakładającego na Agencję obowiązek wezwania rolnika, który złoży do Agencji jeden z wymaganych dokumentów (dokument potwierdzający nabycie środka ochrony roślin lub rejestr zabiegów agrotechnicznych) a nie złożył drugiego z nich (§ 1 pkt 4 lit. c). Natomiast w przypadku nieuzupełnienia przez rolnika wymaganych dokumentów, pomimo wezwania przez Agencję, planuje się, by wnioski takie pozostawiane były bez rozpoznania (§ 1 pkt 4 lit. c). Jednocześnie w § 1 pkt 4 lit b projektowanego rozporządzenia proponuje się wydłużenie do 30 września terminu na złożenie dokumentów warunkujących przyznanie płatności do biologicznej ochrony upraw (dowód zakupu/nabycia mikrobiologicznego środka ochrony roślin oraz rejestr zabiegów agrotechnicznych) - z obowiązującego terminu 31 sierpnia.

W § 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia proponuje się zmianę, która umożliwi rolnikom realizującym zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach pakietu 1 Rolnictwo zrównoważone na gruntach objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW, które nie zostały zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej ubieganie się o płatność do rolnictwa węglowego

za realizację praktyk Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe, Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia, Zróżnicowana struktura upraw, Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji oraz Wymieszanie słomy z glebą, a także ubieganie się o płatność do integrowanej produkcji roślin do powierzchni gruntów ornych.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 6 ma charakter korygujący. Dotychczasowy zapis wskazujący rodzaje uchybień, w stosunku do których nakładane będą kary w przypadku ich ponownego stwierdzenia dotyczy wymogów dla poszczególnych płatności wynikających z załącznika 2 zmienianego rozporządzenia. Istnieje natomiast konieczność rozszerzenia go o wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin wskazane w załączniku nr 1 rozporządzenia w sprawie ekoschematów.

W § 1 pkt 7 proponuje się wprowadzenie przepisów epizodycznych na rok 2023, które mają na celu ułatwienie dostępu do ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w pierwszym roku wdrażania. Proponowana zmiana polega na wydłużeniu terminu, do którego powinien być opracowany posiadany przez rolnik plan nawozowy – z terminu 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności na 30 września 2023 roku. Jednocześnie w § 1 pkt 11 lit a–c proponuje się zmianę polegającą na złagodzeniu kar nakładanych na rolnika w przypadku gdy plan nawozowy nie obejmuje całości powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika.

Zmiana proponowana w § 1 pkt 8 stanowi autokorektę która ma na celu zachowanie spójności z Planem Strategicznym i obejmuje korektę wskazania praktyk, których dotyczą uchybienia (zamiast omyłkowo wskazanego odniesienia do ekoschematu dot. integrowanej produkcji roślin i praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia powinna być wpisana praktyka Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji oraz praktyka Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo).

W § 1 pkt 10 proponuje się zmianę techniczną, która ma na celu korektę nazwy kolumny 2 w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie ekoschematów, tak by nazwa ta prawidłowo odzwierciedlała zawartość kolumny.

W § 2 projektowanego rozporządzenia wskazano, że w odniesieniu do spraw objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszego

rozporządzenia, z wyłączeniem proponowanych zmian dotyczących rzepaku (§ 12 ust. 1 oraz część II pkt 5 załącznika nr 2 rozporządzenia w sprawie ekoschematów), stosuje się zmienione tym projektem przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

W § 3 projektowanego rozporządzenia określono, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem zmian dotyczących rzepaku (§ 1 pkt 3 lit. a, pkt 9 lit. a i pkt 11 lit. c), co pozwoli zastosować proponowane zmiany w odniesieniu do wniosków o przyznanie płatności w ramach ekoschematów złożonych w kampanii 2023 r. Wejście w życie niniejszego rozporządzenia w przewidzianym terminie nie stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Krzysztof Cieciora – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Siedlecka-Słowikowska – Naczelnik Wydziału Wymogów Podstawowych oraz Ekoschematów Departamentu Płatności Bezpośrednich, tel. 22 623 12 34</p>	<p>Data sporządzenia 28 lipca 2023 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 70 ust. 1 oraz 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. 412 oraz)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: 562 (na dzień 28 lipca 2023 r.)</p>
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
1. Jaki problem jest rozwiązywany?	
<p>W związku z zaistniałym problemem z rejestracją zwierząt jeleniowatych i wielbłądowatych w komputerowej bazie danych IRZ istnieje konieczność wskazania rozwiązania umożliwiającego rolnikom, których problem dotyczy wnioskowanie o ekoschemat Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w pierwszym roku wdrażania. Jednocześnie istnieje konieczność wprowadzenia do porządku prawnego zmian wprowadzonych w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w zakresie Zróżnicowanej struktury upraw, zatwierdzonych decyzją Komisji Europejskiej nr CCI: 2023PL06AFSP001 zmian w części dotyczącej interwencji I 4.2 Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Ponadto konieczne jest doprecyzowanie zapisów dotyczących możliwości realizacji ekoschematów na powierzchniach dodanych do zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu 1 Rolnictwo zrównoważone.</p>	
2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt	
<p>Rekomendowanym rozwiązaniem jest działanie legislacyjne – wykonanie upoważnienia ustawowego, poprzez utworzenie przepisów krajowych regulujących zasady przyznawania płatności bezpośrednich w formie płatności do ekoschematów. Oczekiwany efekt to ułatwienie dostępu do płatności w ramach ekoschematów.</p>	

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy UE określają ramy prawne wdrożenia ekoschematów, natomiast państwa członkowskie określają szczegółowo ich zakres i sposób wdrożenia, z uwzględnieniem potrzeb zdiagnozowanych na poziomie kraju. Inne państwa członkowskie rozwiązują wskazany problem również przez działania legislacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rolnicy ubiegający się o wsparcie w ramach systemu płatności bezpośrednich	ok. 1,26 mln	Na podstawie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Pozytywne – zmiany ułatwiają rolnikom dostęp do wsparcia w ramach ekoschematów
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Centrala, 16 oddziałów regionalnych oraz 314 biur powiatowych	Zgodnie z ustawą o Agencji	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur Agencji do realizacji nowego rodzaju wsparcia wynikającego z przepisów rozporządzenia.
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie oraz 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego	Zgodnie z ustawą o jednostkach doradztwa rolniczego	Dostosowanie doradztwa rolniczego do projektowanych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348)

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

1. Federacja Branżowych Związków Producentów ;
2. Federacja Gospodarki Żywnościowej RP;
3. Izba Zbożowo-Paszowa;
4. Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
5. Krajowa Rada Izb Rolniczych;

Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet środków europejskich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa, jednostek samorządu terytorialnego ani pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, ponieważ płatności w ramach ekoschematów realizowane będą ze środków pochodzących z budżetu unijnego. Środki finansowe zostały zapewnione w ramach budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.</p> <p>Jednocześnie rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p>
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz	0	0	0	0	0	0	0

	gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie dużych przedsiębiorców.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze, jeżeli członek rodziny lub gospodarstwa domowego będzie realizował ekoschematy.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak dodatkowych informacji.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
◆ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Wprowadzone rozporządzeniem przepisy nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Oczekuje się, że wejście w życie przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemów wskazanych w pkt 1 OSR również w ramach naboru wniosków o przyznanie płatności w ramach ekoschematów prowadzonego w 2023 roku.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania Planu Strategicznego, w tym przedmiotowych interwencji, będą realizowane przez określone w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wskaźniki produktu i rezultatu.		